

ANALÝZA

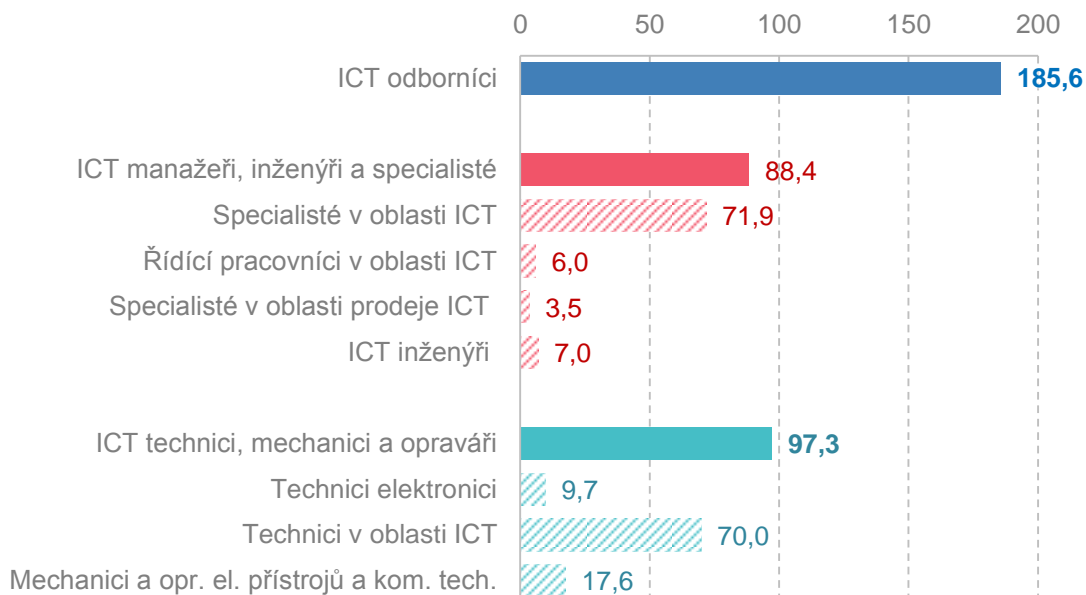
ICT odborníci v České republice

Informační a komunikační technologie (ICT) jsou v dnešní době nedílnou součástí každodenního života. Není se tedy co divit, že roste i potřeba odborníků, kteří by se o ně starali a dále je rozvíjeli. Až by se mohlo zdát, že „ajťákem“ je dnes každý druhý. Často je probíraná také výše jejich platů. Že ICT odborníků není zase až tolik a že nadprůměrné platy mají jen někteří z nich, ukazují následující statistiky.

Počty ICT odborníků

V roce 2017 bylo v ČR necelých 186 tisíc lidí, kteří se profesně věnují informačním a komunikačním technologiím. Z toho 88 tisíc bylo manažerů, inženýrů a specialistů a 97 tisíc techniků, mechaniků a opravářů. Přestože pracovníků v obou skupinách každý rok mírně přibývá, představují stále „jen“ 3,6 % ze všech zaměstnaných v ČR. Tato hodnota je na průměru EU. Podobný podíl ICT odborníků mají také v Maďarsku či Slovinku. Nejvíce jich pak najdeme ve Finsku a Švédsku (6,6 % a 6,3 %), nejméně naopak v Řecku (1,4 %).

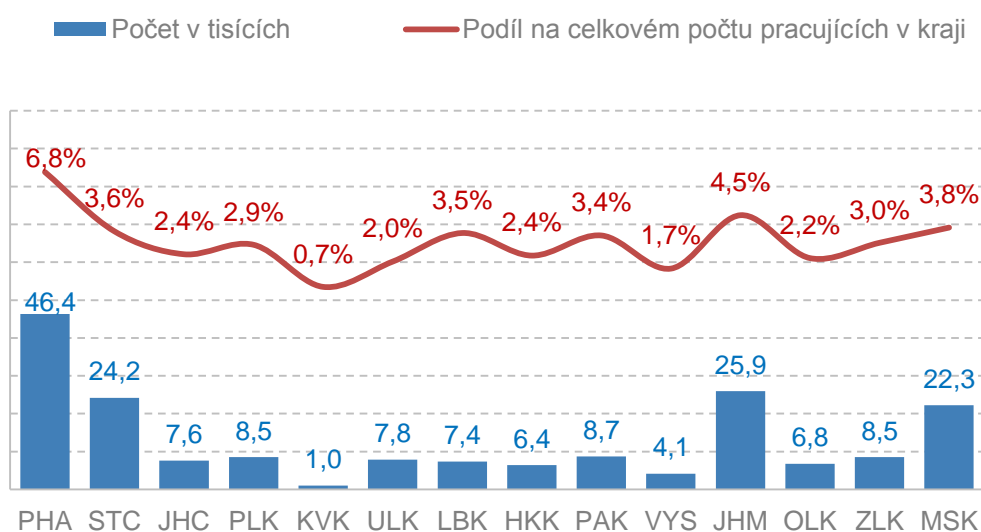
Graf 1: Počet ICT odborníků celkem a v podskupinách (v tis. osob), 2017

ANALÝZA

V rámci České republiky je **největší koncentrace „ajtáků“ v Praze** (46 tisíc), kde také tvoří největší podíl na zaměstnaných (6,8 %). Dále v Jihomoravském a Středočeském kraji (26 tisíc, 24 tisíc osob), a také kraji Moravskoslezském, kde jejich počet roste v posledních dvou letech nejrychleji. Zatímco v roce 2015 zde bylo 15 tisíc ICT odborníků, v roce 2017 to bylo už 22 tisíc.

Graf 2: Počet ICT odborníků (v tis. osob) v krajích a jako podíl na celkovém počtu pracujících v kraji (v %), 2017

ICT odborníci nepracují jen ve firmách zaměřených na informační a komunikační činnost, i když v takových jich je nejvíce (51 %, 95 tisíc). Mnoho ICT odborníků najdeme také v průmyslu a stavebnictví (24 %, 45 tisíc). Vlastní ICT odborníky zaměstnávají především velké firmy s 250 a více zaměstnanci (81 % z nich oproti 10 % firem s 10 – 49 zaměstnanci v roce 2017). Odborníci se zde starají hlavně o údržbu ICT a podporu kancelářského softwaru. Malé firmy tyto úkony častěji outsourcují nebo je vůbec neřeší. Na druhou stranu vývoj firemních informačních systémů, webových stránek a aplikací outsourcuje i většina velkých firem (69 %).

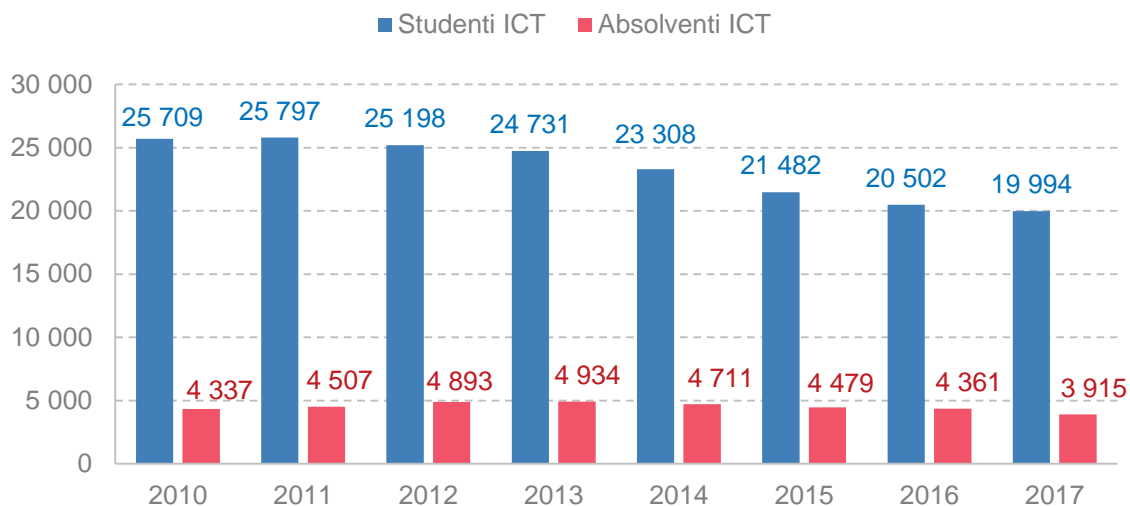
Nedostatek ICT odborníků

Problém obsadit ICT pozice mají všechny firmy, nehlédě na jejich velikost. **Celých 67 % z firem zaměstnávajících ICT odborníky pro ně mělo v roce 2016 další volné pozice, které bylo těžké obsadit.** Mezi malými firmami do 49 zaměstnanců byl tento podíl dokonce vyšší než u velkých firem nad 250 zaměstnanců (73 % vs. 68 %). Poptávka po ICT odbornících se navíc rok od roku zvyšuje. **Za poslední dva roky stoupl podíl firem, které měly problémy takové místo obsadit, o 8 procentních bodů.**

ANALÝZA

Stávající situaci na trhu práce pravděpodobně výrazně nezmění ani posily čerstvých absolventů a studentů ICT oborů vysokých škol. **Popularita těchto oborů je v čase více méně stabilní.** Podíl jejich studentů a absolventů na celkovém počtu všech studentů VŠ se za posledních 5 let nijak výrazně nezměnil (aktuálně 5,4 % vs. 5,2 % v roce 2012 u absolventů a 6,7 % vs. 6,6 % u studentů). Ale vzhledem k tomu, že **na VŠ nyní studují a absolvují početně slabší ročníky, tak i přes stabilní procentuální zastoupení celkový počet studentů a absolventů ICT oborů klesá.** Konkrétně v roce 2017 studovalo ICT obory na VŠ necelých 20 tisíc studentů, což je o 5 tisíc méně než v roce 2012 a počet absolventů poklesl za posledních 5 let téměř o 1 tisíc, z necelých 5 tisíc na necelé 4 tisíce.

Graf 3: Vývoj počtu ICT studentů a absolventů VŠ (v tis. osob)

Co se ale v čase zvyšuje, je podíl studentů ICT oborů s cizím státním občanstvím. Zatímco v roce 2012 představovali 15 % všech studentů ICT oborů, v roce 2017 to bylo již 24 %. **Obdobná situace je v případě absolventů,** kde bylo těch s cizím státním občanstvím v roce 2012 12 % a v roce 2017 už 20 %. Jedná se o relativně vysoká čísla nejen z hlediska vývoje v čase, ale i v porovnání s podílem zahraničních studentů a absolventů v ČR celkem. Mezi studenty jich bylo nehledě na obor 15 %, mezi absolventy pak 11 %.

Mzdy ICT specialistů a techniků

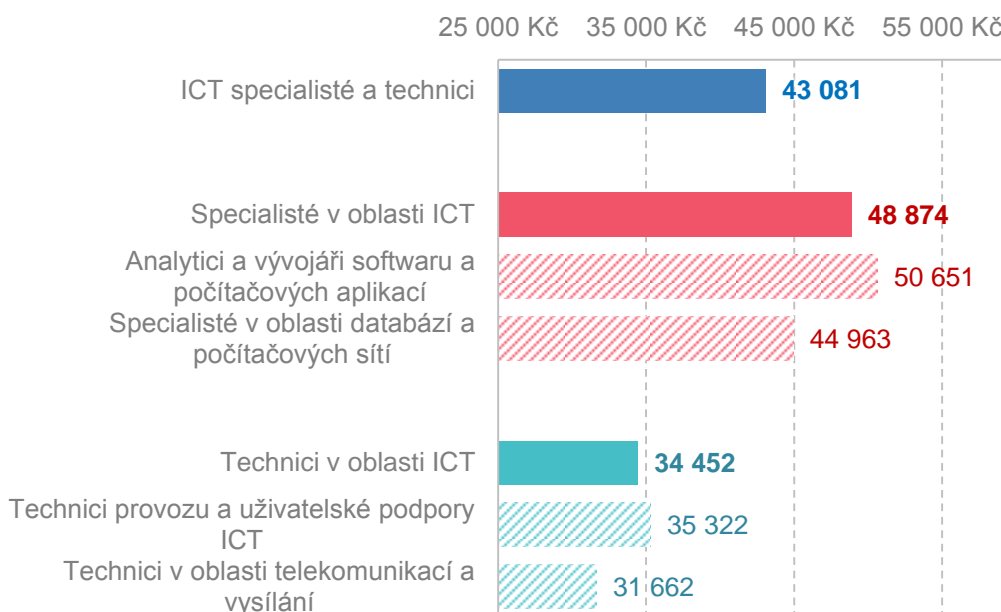
Vzhledem k nedostatku odborníků na trhu práce i ve školách firmám výrazně neusnadní obsazování volných pozic ani nadprůměrné platy ICT specialistů a techniků. **Medián jejich měsíčních mezd¹ byl v roce 2017 43 081 Kč, což představuje 160 % mediánů mezd všech zaměstnanců v ČR. ICT specialisté jsou pak na tom s 48 874 Kč výrazně lépe než ICT**

¹ Vyšší mzdy uvádíme jako medián mezd. Nejedná se o průměrnou mzdu (aritmetický průměr). Medián mezd ukazuje vyšší mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení a vypovídá tak mnohem lépe o skutečné mzdové úrovni v konkrétní kategorii.

ANALÝZA

technici s 34 452 Kč. Některé skupiny specialistů mají ale mzdu ještě výrazně vyšší. U systémových analytiků, vývojářů softwaru či specialistů na bezpečnost byl v roce 2017 medián mezd téměř 2x vyšší, než jaký byl mezi všemi zaměstnanci v ČR (53 763 Kč, 52 400 Kč a 52 511 Kč vs. 26 843 Kč).

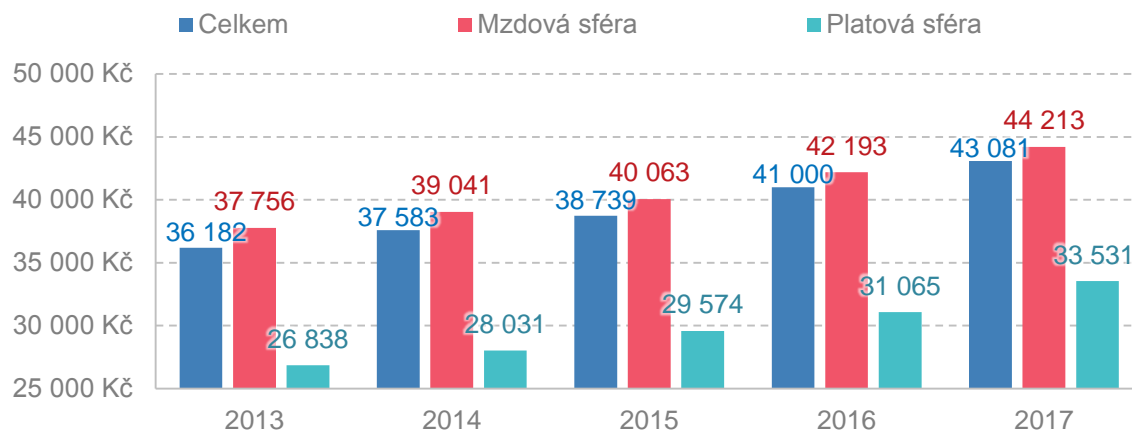
Graf 4: Medián mezd ICT specialistů a techniků celkem a v podskupinách, 2017

Mzdy v ČR v posledních letech pozvolna rostou. V roce 2017 byl medián mezd v ČR vyšší oproti roku 2015 o 13 procentních bodů, což představuje přes 3 000 Kč. Mzdy ICT specialistů a techniků rostou také, ovšem procentuálně o něco méně, než mzdy v ČR celkem (o 11 procentních bodů, tj. více než 4 000 Kč mezi roky 2015 a 2017). Platy ICT specialistů a techniků ve státním sektoru rostly i díky plošnému zvýšení platů více, než platy ICT specialistů a techniků v soukromém sektoru (o 10 % ve mzdové sféře a o 13 % v platové sféře mezi roky 2015 a 2017). Státní platy však stále mají co dohánět. **Medián platů ICT specialistů a techniků ve státní sféře byl v roce 2017 o více než 10 000 Kč nižší než medián mezd ICT specialistů a techniků v soukromé sféře (33 531 Kč vs. 44 213 Kč).** Z celorepublikového pohledu je přitom situace opačná a medián platů je vyšší než medián mezd, i když rozdíl není tak výrazný (3 802 Kč v roce 2017).

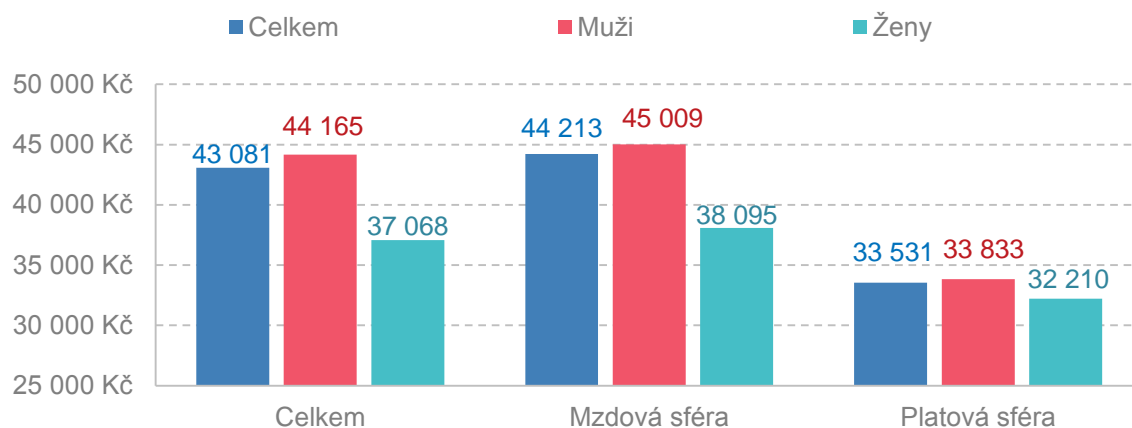
ANALÝZA

Graf 5: Vývoj mediánu mezd ICT specialistů a techniků

Pravděpodobně nepřekvapí, že mezi ICT odborníky je mnohem více mužů (90 %) než žen, a to jak mezi manažery a specialisty (89 %), tak techniky a mechaniky (91 %). Obdobná situace je i mezi studenty a absolventy ICT oborů, kde je mužů 94 % respektive 95 %. I v tomto progresivním a moderním oboru ovšem stále přetrvává v ČR tradiční nerovnost platů mezi muži a ženami. Zatímco ženy v ČR celkově pobíraly v roce 2017 91 % mediánu mezd mužů, mezi ICT odborníky je tato nerovnost ještě větší. **ICT odborníci brali v roce 2017 44 165 Kč, ovšem ICT odbornice dostaly „pouze“ 37 068 Kč měsíčně, což představuje 84 % platu mužů.** Státní sektor je pak o něco rovnostářštější. V platové sféře dosahuje výdělek ICT odbornic 95 % platu mužů. Pozitivní zpráva je to ale jen napůl. Vzhledem k celkově nižším platům ICT odborníků v platové sféře muži pobírali o 11 175 Kč a ženy o 5 886 Kč nižší plat než jejich kolegové a kolegyně ve sféře soukromé.

Graf 6: Medián mezd ICT odborníků podle sféry a pohlaví, 2017

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Pohlaví není jediný faktor, který výrazně ovlivňuje výši platu ICT odborníků. Velký vliv má například i kraj nebo odvětví, v jakém daný odborník pracuje. Nejvíce si vydělají ICT odborníci pracující v oblasti peněžnictví a pojišťovnictví. Medián jejich mezd v roce 2017 byl 58 636 Kč, což je 136 % mediánu mezd ICT odborníků celkem a 218 % mediánu mezd v ČR. V krajích jsou platy ICT odborníků relativně vyrovnané, vyčnívá nepřekvapivě pouze Praha, kde byl v roce 2017 medián jejich mezd 50 208 Kč (117 % mediánu mezd ICT odborníků celkem a 187 % mediánu mezd v ČR).

Více informací o ICT odbornících a metodiku této statistiky naleznete na:

<https://www.czso.cz/csu/czso/ict-odbornici>

Kontakt

Mgr. Martina Poskočilová

Oddělení statistiky výzkumu, vývoje a informační společnosti

E-mail: martina.poskocilova@czso.cz